

Matemaattis-luonnontieteellinen

Eläintieteen laitos

Tekijä — Författare

Veijo Myllys

Työn nimi — Arbets titel

Sompiojärven länsirannan chironomidiyhteisöistä (Diptera, Chironomidae) ja niiden tuotannosta

Oppiaine — Läroämne

Eläintiede (morf.-ekol. linja)

Työn laji — Arbets art

Aika — Datum

Sivumäärä — Sidoantal

Pro gradu-tutkielma

Marraskuu 1985

149 s. + 12 liites.

Tiivistelmä — Referat

Työssä käsitellään Sodankylän Sompiojärven länsirannan kuudesta näytepisteestä kerättyä surviaissäskifaunaa ja järven suhdetta järvityyppi-järjestelmään. Alue kuuluu nykyisin Lokan tekoaltaaseen. Aineisto on kerätty kesinä 1959-1960 suppilo- ja häkkipyydyksillä ja käsitti 16 921 yksilöä, jotka kuuluivat 101 lajiin. Lajeista 34 kuului Orthoclaadiinae- alaheimoon, 29 Chironomini- ja 27 Tanytarsini-tribukseen. Tanypodineja tavattiin 10 ja podonomeja 1 laji. Yksilöistä 51.4 % kuului tanytarsineihin, (26.2 %, 17.7 %, 4.6 % ja 0.1 %) järjestyksessä, orthoclaadiineihin, chironomineihin, tanypodineihin ja podonomeihin. Runsaslukuisimmat lajit olivat Corynocera ambigua ja Cladotanytarsus difficilis (27.7 ja 8.4 % aineistosta). Suurimmat yksilömäärät, 13 296/m² ja pienimmät, 2 220 yks./m², tavattiin leväliejupohjalta, järven luoteispäästä. Aikuisaineiston arvioidut biomassat vaihtelivat 2.6 - 0.3 g/m² välillä, edelliset tavattiin järven luoteisrannan tuntumassa, leväliejupohjalla, jälkimmäiset hiekkapohjalta. Keskimääräinen tuotanto oli n. 1.05 g/m². Järven leväliejupohjilla vallitsivat Corynocera ambiguan dominoimat, tanytarsinivaltaiset chironomidiyhteisöt. Lähellä rantaa, pienen lähdepuron vaikutuspiirissä esiintyi Cricotopus intersectus-yhteisö, missä orthoclaadiinit olivat yksilö- ja lajimääräisesti tärkein taksoni. Hiekkapohjalla, kauempana rannasta oli Cladotanytarsus difficilis-Tanytarsus quadridentatus- yhteisö ja järven eteläpään Equisetum- kasvustossa, Corynoneura edwardsi-Parachironomus tenuicaudatus- yhteisö, missä Chironomini-tribus oli yksilö- ja lajiluvultaan suurin. Työssä tarkastellaan myös lajien fenologiaa ja ekologisia vaatimuksia ja todetaan järven länsirannan surviaissäskilajiston indikoivan oligo- mesotrofisia olosuhteita, vaikka järvi kokonaisuutena olisi ehkä luokiteltava lievästi eutrofiseksi. Vaikka Sompiojärven itäosissa oli polyhumoosisia alueita, käsitellyssä hyönteisaineistossa esiintyi runsaasti happea vaativia lajeja. Syyksi järven ilmeisen hyvään talviseenkin happitilanteeseen oletetaan lähteen runsaus ja läpivirtaavan veden vaikutus.

Avainsanat — Nyckelord

Chironomidae, litoraali-järvi, yhteisöt, ekologia, järvityyppiluokitus

Säilyyspaikka — Förvaringsställe

Eläintieteen laitoksen kirjasto

Muuta tietoja — Övriga uppgifter